

LE MOT DU PRÉSIDENT – WOORDJE VAN DE VOORZITTER

VERNIEUWING LIDGELD 2011

Vergeet niet uw lidgeld voor 2011 te vereffenen. Het lidgeld bedraagt 40€ voor België en 45€ voor leden uit het buitenland. Te storten op rekening 210-0297504-57 van de Promotie van de Medaille. IBAN : BE09 2100 2975 0457 – BIC/SWIFT : GEBABEBB

RENOUVELLEMENT DE LA COTISATION 2011

N'oubliez pas de verser votre cotisation pour 2011. La cotisation s'élève à 40€ pour la Belgique et de 45€ pour les membres étrangers. Montant à verser au compte 210-0297504-57 de la Promotion de la Médaille. IBAN : BE09 2100 2975 0457 – BIC/SWIFT : GEBABEBB

« Les sanglots longs des violons de l'automne
Blessent mon cœur d'une langueur monotone »

Ces vers fameux du poète français Paul Verlaine qui annoncèrent le débarquement du 6 juin 1944 (dans le message radio c'est « bercent mon cœur », d'après une chanson de Charles Trenet), préludent aussi à l'automne dans laquelle nous sommes entrés avec notre grande bourse qui a remporté un très large succès.

Cette année, notre excursion culturelle et familiale n'a pu avoir lieu ; nous nous en excusons auprès de nos membres, mais nous nous rattraperons l'an prochain .

Nous avons perdu une de nos membres d'honneur, Hilda Cuypers, dont je parlerai dans un *In memoriam* du présent numéro.

Ce « Flash Médailles » est le dernier de l'année 2010. La parution régulière de notre revue est « un plus » pour les membres qui, comme moi, ont hâte de prendre connaissance des toujours intéressants articles de leurs collègues. Grâce en soit rendue à Luc Vandamme qui, avec la rigueur qu'on lui connaît, s'attache à cette régularité. Merci Luc.

Déjà (eh oui !) je vous souhaite une bonne fin d'année numismatique, marquée par les bourses de Nivelles, Zuid-West Vlaanderen et Tirlemont.

Joyeux Noël et Bonne Année à tous !

Dit beroemde vers van de dichter Paul Verlaine, waarmee men de landing in Normandië van 6 juni 1944 aankondigde (in het radiobericht spreekt men van « bercent mon cœur », naar een lied van Charles Trenet), kondigt ook de herfst aan. Herfst die we ingezet hebben met onze medaille-ruildag, die een groot succes was. We zagen niets dan blij gezichten !

Dit jaar heeft ons eerder aangekondigde culturele en familiale uitstap spijtig genoeg geen plaats kunnen vinden. We verontschuldigen ons hiervoor bij onze leden, maar we halen dit volgend jaar zeker in.

Deze Flash Medailles is de laatste van dit jaar. De regelmatige verschijning is een « plus » voor de leden, die zoals ik, vol ongeduld weer wachten op de volgende Flash met interessante artikels van onze collega-verzamelaars. Dank zij Luc Vandamme, die met zijn gekende volharding, zich streng aan zijn sluitingsdata houdt. Bedankt Luc.

Nu al, jawel, wens ik jullie een goed numismatisch jaareinde, gekenmerkt door de beurzen van Nijvel, Zuid-West Vlaanderen en Tienen.

Vrolijk Kerstfeest en een Gelukkig Nieuwjaar aan al onze leden en hun familie !

**AANVULLINGEN EN VERBETERINGEN VAN HET BOEK
 “ALFONS MAUQUOY
 DE MEEST ROMANTISCHE GRAVEUR
 OF
 EEN HALVE EEUW GESCHIEDENIS
 VAN ANTWERPEN IN DE MEDAILLE”
 Deel 1.**

Luc Vandamme

Dit boek werd uitgegeven in 1988 en sindsdien zijn er uiteraard nogal wat nieuwe werken van Alfons Mauquoy opgedoken. Een aanvulling was dus onontbeerlijk. Voor deze aanvullingen deed ik vooral een beroep op de verzamelaars zelf. Met de regelmaat van een klok hebben zij mij hun nieuwe vondsten gemeld. Uw meldingen zijn trouwens nog steeds welkom op mijn e-mail adres, liefst vergezeld van een digitale foto (min. 300 dpi). In het Jaarboek van 2010 van het Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde vzw, Koninklijke Vereniging, verschijnt een uitgebreid artikel met als titel *Pharmaceutica in Numis* dat handelt over de medailles en plaketten van de *Koninklijke Apothekersvereniging van Antwerpen*. En hierin zitten nogal wat mooie stukken van de hand van Alfons Mauquoy.

Hieronder dus de lijst met verbeteringen en aanvullingen:

3. Kz2. Geen tekst.

In het midden een open ruimte voor een naam. Rond deze open ruimte een versiering met een revolver, een wimpel, een geweer, 2 kanonnen, een sabel en een vlag met op de top de Belgische leeuw en dit alles binnen een dubbele cirkel. Onderaan het gekroond Belgisch wapenschild.

27. Hoofd van koningin Elisabeth naar rechts i.p.v. naar links.

35. Slagaantallen: 3 stuks in goud, 4 stuks in zilver, enkele auteursexemplaren in brons. Deze penning werd verdeeld door Dhr. Dubois aan de leden van zijn familie.
 Bibliografie: RBN 1919, p. 290.

39. Deze penning bestaat ook met als voorzijde het portret van koningin Elisabeth. Zie hiervoor n° 49. (collectie Firmin Desmedt)

43. Bestaat ook uitgevoerd in zilver.
Deze penning is wel degelijk gesigneerd met: ALF. MAUQUOY
45. Deze medaille bestaat ook uitgevoerd in zilver. (collectie René de Beer)

- Vz. CARD. D. MERCIER ARCH. MECHL.
De buste van kardinaal Mercier naar links.
Getekend rechts van zijn hoofd: ALPH. / MAUQUOY
- Kz. DE DODD / KRISTELIJK AANGENOMEN / VERZEKERT DEN SOLDAAT DE / ZALIGHEID ZIJNER ZIEL / * ————— * / LA MORT / CHRETIENNEMENT ACCEPTÉE / ASSURE AU SOLDAT / LE SALUT DE SON ÂME / D.J.CARD. MERCIER / 25 · 12 · 1914

1914, MAUQUOY, Ø 31,5 mm, zilver.

Deze medaille is duidelijk afgeleid van de medaille nr. 45. Door de dood "christelijk" aan te nemen, kon men blijkbaar zijn hemel verdienen. Hoorde ik dit onlangs ook niet van de Islamitische zelfmoordenaars...

Bibliografie

Ch. Lefebure, *Exposé succinct et chronologique de la frappe patriotique de nécessité, de bienfaisance et commémorative en Belgique occupée*, Bruxelles-Paris, 1923, nr.1188, p.103, pl. XXXII.

Collectie Willy Faes.

48. Kz2. WEEKBLAD / 15 JANUARI 1982 / BRUSSEL / DE ZWIJGER
49. *Antwerpsche Noenmaal*: bestaat ook uitgevoerd in zilver (collectie René de Beer)
In de beschrijving is er sprake van een zwaan, dit moet uiteraard een pelikaan zijn.
61. Kz2. HULDEBLIJK / VAN / HET KOMITEIT / TOT ONTVANGST DER / BRITSCHER / OORLOGSINVALIEDEN / — / 1 SEPT.1928
De tekst binnen een cirkel van 32 mm. De cirkel zelf is versierd met een palmtak van beneden lopend naar rechtsboven. Aan de voet van de palmtak is een wimpel geknoopt.
69. Kz2. KORFBALCLUB "VOORWAARTS" (bovenaan)
8/4 (links in het midden)) 1923 (rechts in het midden))
5 KILOM. LOOPEN / → HEEREN ← / 2de PRIJS (onderaan)
In een cirkel van 18 mm staan drie lopers afgebeeld.

Deze oorspronkelijke keerzijde VAN 49A werd niet afgebeeld.

Kz3. VERBOND VAN VLAAMSCHE TONEELMAATSCHAPPIJEN VAN ANTWERPEN AAN
MR. EUG VERSCHUEREN STICHTER KON. KRING MARINE 2.12.45

75. De ontbrekende foto's:

85. Kz2. NAT. & INT. JAARBEURS (bovenaan)
VAN NERING / & / AMBACHT / 1934 / ANTWERPEN (in het veld)
De tekst binnen een cirkel van 30 mm. De cirkel is van boven naar beneden versierd met bloemenranken.

87. Kz2. LID / VOOR 'T LEVEN / 2007

90. Vz. Idem maar zonder de tekst.
Kz. Blanco
95 mm.

94. Kz. ONS INVALIDEDENHUIS (bovenaan langs de rand)
MAISON DES INVALIDES (onderaan langs de rand)
HOMMAGE / DE RECONNAISSANCE / A M^B / (open ruimte voor een naam)
Een halfnaakt zittend meisje biedt een palmtak aan. Links het wapenschild van de stad Antwerpen en rechts een onbekend wapenschild.

100. Kz. verbetering
HULDEBETOOGING (links) / 13 NOV.1921 (rechts)

101. Verwisseling van foto met nr. 118 (hier verkleind weergegeven)

102. Foto van de keerzijde.

111. Verbetering titel: BRUSSEL in plaats van ANTWERPEN

De uitgifte van deze medaille was oorspronkelijk gepland voor 1913 maar werd uitgesteld. Bestaat ook op 36 x 28 mm in verzilverd brons.

114. Kz1. ANTWERPEN • VREDEFEST — FÊTE DE LA PAIX • ANVERS (rondom langs de rand) / PAX (links in de zon) / 2-3-4 AUG. / 1919 / (rechts onderaan) PAX

Verschil met nr. 113:

1. Het woord EUROPA aan haar voeten (zeer moeilijk te zien)
2. Een ander gebroken zwaard en schild

Kz2. BESTENDIG FESTIVAL 1929

118. Foto is verwisseld met nr. 101

120.variant

Vz. Geen tekst.

De buste van D. Petrie naar links binnen een dubbele cirkel regelmatig onderbroken met een dwars streepje.

Kz. TO MRS PETRIE / ON / MR DAVID PETRIE'S / 25TH ANNIVERSARY AS / MANAGING DIRECTOR / OF THE / ANTWERP ENGINEERING C° / 1898 – 1923

1923, MAUQUOY, 28 mm, brons.

Zie catalogus Mauquoy 124

124. Kz2. 2de GORDON BENNETT (bovenaan langs de rand) / 30 MEI 1926 (onderaan langs de rand)

De tekst binnen een cirkel van 32 mm en versierd zoals 61.Kz2

126. Ook in zilver.

129. Kz2. COMMISSIE VOOR NUMISMATIEK / 2002

133. Uitgevoerd in parelmoer op 30 mm, waarschijnlijk uniek exemplaar.

136. Correctie van de Kz:
SIR WILLIAM SCHLICH / K.C.I.E., F.R.S. / ——— / INDIA 1866•1885 / INSPECTOR
GENERAL / OF FORESTS 1883•1885 / PROFESSOR OF FORESTRY / COOPERS HILL /
1885•1905 / OXFORD / 1905 – 1919

141. Verbetering voorzijde: Getekend rechts in de nek met: ALF. / MAUQUOY
Verbetering keerzijde: afgebeeld zijn een anker, een bootshaak en een esculaapteken.¹
146. Bestaat ook in zilver (140 gram)
151. Kz. gravure met de hand van het cijfer: 2^E PRIX en uitgevoerd in zilver.
159. Kz2. VAKSCHOOL VOOR WERKTUIGKUNDE (bovenaan langs de rand) / SCHEEPSBOUW /
ELEKTRICITEIT EN / HOUTBEWERKING / LONDENSTRAAT / ANTWERPEN (in het
veld)
In de open ruimte voor een naam op de voorzijde vonden we al volgende namen:
DE ROOY, ROBERT en VANBERG, STEPHAN
160. Bestaat ook in brons.
178. Kz2. AKTIECOMITEIT DER WERKLOOZE BEDIENDEN (rondom)
ANTWERP / AVIATION CLUB / - / Blijk van hulde / aan de deelnemers van / het groote
vliegfeest / te Antwerpen / - / 15.7.34
- Kz3. RUBENSHUIS / (Initialen Rubens) / ANTWERPEN (de tekst binnen een open
lauwerkrans)

¹ Aesculapius, oorspronkelijk heilige slang, later god van de geneeskunde, gedacht als zoon van Apollo en Coronis. Zijn attributen zijn een staf met een slang er rond gekronkeld en een hond aan zijn voeten (waakzaamheid).

Vz. UNION / SYNDICALE / DES / HOTELIERS / LIMONADIERS / DE LA / PROVINCE / d' ANVERS
Tekst rechts van Brabo.

Kz. AANGEBODEN UIT ERKENTELIJKHEID (rondom langs de rand)
VOOR / (25) JAREN / GOEDE EN TROUWE / DIENSTEN / (VERHAEGEN FRANS) / — / 24-11-48

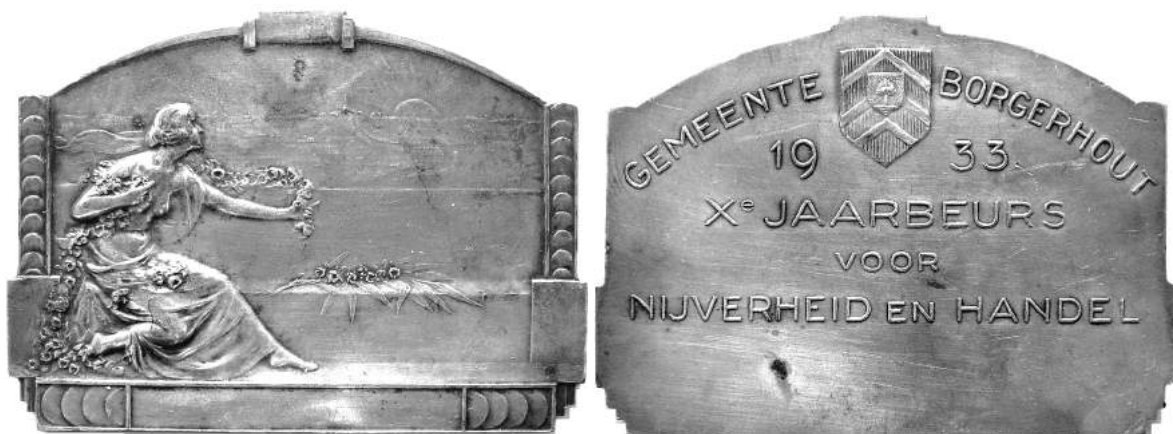
1948, MAUQUOY, 30 mm, verguld brons, ereteken, lint in Belgische kleuren.
De tekst tussen haakjes is een gravure.

190. Kz2. Blanco

Kz3. ANTWERPEN / DE / POLITIEKE GEVANGENEN / AAN / *Lamot V.* / 15-10-1945

194. Kz2. STAD LIER / NIJVERHEIDS / TENTOONSTELLING / (wapenschild Lier) / 1922
(Collectie M. Willemans)

Kz3. ANTWERPENS MEESTERS COIFFEURSKRING (rondom bovenaan)
A / L'ACADEMIE de COIFFURE / DE BELGIQUE / POUR L'OCCASION DE SON / XXE ANNIVERSAIRE / — / 25 AVRIL 1926 / —

198. Vz2. Op de achtergrond een vlak landschap met een ondergaande zon. Op de sokkel voor de vrouw liggen bloemen en een palmtak.

Kz2. GEMEENTE (wapenschild Borgerhout) BORGERHOUT / 19 33 / Xe JAARBEURS / VOOR / NIJVERHEID EN HANDEL

Vz3. Idem maar op het wapenschild staan twee ineengeslagen handen en onderaan een open ruimte voor de gravure van een naam. Reeds gekende namen:

1908 COURTOIS A.P. 1933

1908 VERBOVEN L.M.P. 1933 (collectie Robert Mertens)

Kz.3. KRING DER / COMMISSARISSSEN / EN ADJUNKT COMMISSARISSSEN / VAN POLITIE / — GROOT ANTWERPEN —

201. Bestaat ook in verzilverd brons.

Kz2. *L G M P / 1985* (de tekst in een open lauwerkrans)

203. Kz2. HET KON NATIONAAL - / TONEELVERBOND / BELGIË / --- / UIT ERKENTELIJKHEID / AAN / A. HERMANS / 18.11.1961 (alles gegraveerd)

Kz3. À / NICOLAS MEURANT / - / LE ROYAL B.F.L.D. / RECONNAISSANT / 17-5-1958 (alles gegraveerd)

Deze medaille werd geslagen bij de firma Fibru-Fisch en niet bij de firma Mauquoy.

Fleur de Coin

MUNTEN & MEDAILLES

aankoop – verkoop – veiling

Lea Vandenbruwaene

Burgstraat 139 te 9000 Gent

tel. 09-2333138 fax 09-2259397 info@fleurdecoin.be

www.fleurdecoin.be

open : ma, di, do, zat 14-18 u / vrij 10-18 u

Int. Numismatique Cie

DESALDELER – CREMERS

VERKOOP – AANKOOP

Antieke munten – Beleggingsmunten – Zilver
Goud – Eretekens – Medailles – Bankbiljetten
Oude aandelen – Heraldiek – Sigillografie
Boeken en numismatische benodigdheden

Op afspraak

RUE DES ECOLES 23 – 5670 VIERVES

Tel. & Fax : 060 / 39.92.38

LA GUERRE DE SUCCESSION D'AUTRICHE DANS NOS REGIONS VUE PAR LES MEDAILLES ET LES JETONS:

Didier Jacquemin

1) Les médailles françaises de Louis XV

Rappel historique:

Le 20 octobre 1740 meurt l'empereur romain germanique de la maison de Habsbourg, Charles VI. Conformément à la Pragmatique Sanction de 1713 ratifiée par l'ensemble des états Européens, sa fille aînée, Marie-Thérèse d'Autriche, lui succède dans ses états patrimoniaux. Une femme ne pouvant régner sur l'Empire, Marie-Thérèse pense pouvoir faire élire son mari François de Lorraine à la tête de l'Empire.

Âgée de seulement 23 ans, et en tant que femme, elle est considérée comme un souverain politiquement faible. En effet, d'autres princes — qui lui sont apparentés — aspirent à la remplacer sur le trône autrichien ou du moins à s'emparer des possessions patrimoniales de la jeune princesse, tel Charles-Albert, électeur de Bavière ou Frédéric-Auguste II, Electeur de Saxe et Roi de Pologne.

Cependant, c'est un souverain monté tout récemment sur le trône, que Marie-Thérèse considère comme son allié le plus fidèle et dont personne ne soupçonne encore l'ambition et la duplicité qui met le feu aux poudres: Frédéric II de Prusse, sans déclaration de guerre préalable, fait envahir la riche région minière de Silésie dès décembre 1740. Tout nouveau roi de Prusse (son père le «Roi-Sergent» est mort le 31 mai 1740), il a demandé - en vain - la Silésie pour prix de son vote à l' élection impériale: La Silésie, peuplée d'un million d'habitants, est alors une cible tentante. Marie-Thérèse compte alors sur George II de Grande-Bretagne pour intervenir, sans succès: Walpole refuse d'entraîner son pays dans le conflit. Très vite, le 16 décembre, Frédéric II remporte ses premières victoires avec une armée, petite mais très bien entraînée et équipée qui permet à l'infanterie de tirer cinq coups quand ses adversaires en tirent trois. Il capture les forteresses de Glogów, Brzeg et Neisse et hiverne sur place, ayant capturé la Silésie, ce qui lui permet de doubler sa population et d'agrandir son potentiel industriel.

La France avait accepté en 1738 à mi-mot la Pragmatique Sanction, pour autant qu'elle ne lésât pas les intérêts des tiers. En l'espèce, elle lésait ceux de Charles-Albert, du moins le prince Bavaïois le prétendait il. Dans l'opinion, après la mort de Charles VI, un fort courant se dessine pour affaiblir l'ennemi traditionnel, les Habsbourg. Le comte de Belle-Isle, petit-fils du surintendant Fouquet et gouverneur des Trois-Évêchés, région frontalière, se fait le champion de ce courant, contre celui plus pacifiste du cardinal de Fleury.

Louis XV cède finalement au parti belliciste: la France soutiendra les prétentions de l'Électeur de Bavière, ne laissant à Marie-Thérèse que son domaine héréditaire. Le 11 décembre 1740, il envoie Belle-Isle, à qui il vient de remettre son bâton de maréchal, assister comme son ambassadeur à l'élection du Bavaïois à Francfort.

Le 5 juin 1741, Frédéric II signe un traité d'alliance avec le maréchal de Belle-Isle. Par ce traité, la France s'engage à soutenir militairement l'électeur de Bavière, et à reconnaître les conquêtes prussiennes en Silésie. En contrepartie, Frédéric ne consent que des promesses.

A Dettingen, en 1743 le roi d'Angleterre se laissa prendre dans une nasse par les Français, mais l'armée anglaise réussit à s'enfuir durant la nuit en abandonnant ses blessés et une partie de son artillerie sur le champ de bataille, sachant que la bataille allait reprendre le lendemain. Ce fut la dernière fois qu'un roi britannique commanda sur un champ de bataille contre les Français. Toutefois, le roi Georges II réussit à présenter au peuple anglais l'échec face aux français comme une grande victoire personnelle.

Le 15 mars 1744, Louis XV déclare officiellement la guerre à l'Angleterre et à l'Autriche. Les français étaient commandés par le maréchal de Saxe et les «alliés» (autrichiens, anglais, hollandais et hanovriens principalement) par Charles de Lorraine, beau frère de Marie-Thérèse. La campagne s'est déroulée, comme souvent, sur notre territoire, entre 1744 et 1747, ce sont les médailles de ces événements que je me propose de présenter.

PAYS-BAS MERIDIONAUX, AE médaille, 1744, Marteau. Invasion de la Flandre par l'armée française. Droit : Tête de Louis XV à droite, ceinte d'un bandeau. Revers : SPES EXERCITUUM/ PROPECTIO AUGUSTI IN BELGIUM Le roi à cheval à droite, couronné par la Victoire, précédé par Hercule tenant l'oriflamme. Ref.: Divo, Louis XV, 112. Dim: 41 mm.

PAYS-BAS MERIDIONAUX, AE médaille, 1744, Marteau. Prise de Menin par l'armée française. Droit : Tête de Louis XV à droite, ceinte d'un bandeau. Revers : VIRTUS ET PRESENTIA REGIS La ville de Menin allongée aux pieds du roi. Ref.: Divo, Louis XV, 113; Fleurimont, 60. Dim: 41 mm.

PAYS-BAS MERIDIONAUX, AE médaille, 1744, Marteau. Prise d'Ypres par l'armée française. Droit : Tête de Louis XV à droite, ceinte d'un bandeau. Revers : IPRAE INTRA DIES XII SUBACTAE La ville d'Ypres déposant son écu aux pieds du roi, accompagnée par la Victoire. Ref.: Divo, Louis XV, 114; Fleurimont, 61. Dim: 42 mm

PAYS-BAS MERIDIONAUX, AE médaille, 1744, Marteau. Prise de Furnes par l'armée française. Droit : Tête de Louis XV à droite, ceinte d'un bandeau. Revers : FURNA CAPTA La ville de Furnes enchaînée au pied d'un trophée d'armes. Ref.: Divo, Louis XV, 115; Fleurimont, 62. Dim: 41 mm.

PAYS-BAS MERIDIONAUX, AE médaille, 1745, Marteau. Victoire de l'armée française à la bataille de Fontenoy. Droit : Tête de Louis XV à droite, ceinte d'un bandeau. Revers : DECUS IMPERII GALLICI Le roi dans un char triomphal à droite, couronné par la Victoire. Ref.: Divo, Louis XV, 129; Fleurimont, 67. Dim: 42 mm

La bataille de Fontenoy (près de Tournai) est probablement l'événement le plus connu de cette campagne, c'est suite aux écrits de Voltaire (*le poème de Fontenoy*) et à la présence personnelle de Louis XV sur le champ de bataille, mais surtout aux paroles qui y auraient été prononcées : « *Messieurs les anglais, tirez les premiers.* ».

PAYS-BAS MERIDIONAUX, AE médaille, 1745, Marteau et Roettiers. Victoires françaises en Flandre. Droit : Tête de Louis XV à droite, ceinte d'un bandeau. Revers : VICTORIS CELERITATIS ET CONSTANTIA La Victoire assise à droite sur les écus d'Audenaerde, Ostende et Nieuport, inscrivant sur un bouclier: DE/ ANGLIS/ AUSTR/ACIS/ ETête. Ref.: Divo, Louis XV, 131; Fleurimont, 69. Dim: 42 mm.

PAYS-BAS MERIDIONAUX, AE médaille, 1746, Marteau. Prise de Bruxelles par le maréchal Maurice de Saxe le 21 février 1746. Droit : Tête de Louis XV à droite, ceinte d'un bandeau. Revers : MARS HYEMIS IMMÉMOR Mars pénétrant dans la ville par une brèche dans les remparts, tenant l'oriflamme et foulant aux pieds l'écu de Bruxelles. Ref.: Divo, Louis XV, 132; Fleurimont, 70. Dim: 42 mm.

PAYS-BAS MERIDIONAUX, AE médaille, 1746, Marteau. Invasion des Pays-Bas autrichiens par l'armée française. Droit : Tête de Louis XV à droite, ceinte d'un bandeau. Revers : INDEFESSA GALLORUM VIRTUS Trois soldats marchant à droite, portant des enseignes auxquelles sont accrochés des boucliers au nom des villes conquises: Charleroi, Namur, Mons, Saint-Ghislain, Bruxelles et Anvers. Ref.: Divo, Louis XV, 133; Fleurimont, 71. 42 mm.

PAYS-BAS MERIDIONAUX, AE médaille, 1746, Marteau et Roettiers. Victoire française à la bataille de Raucoux (Rocourt). Droit : Tête de Louis XV à droite, ceinte d'un bandeau. Revers : EXPEDITIONIS BELGICAE COMPLEMENTUM La Meuse allongée devant un trophée d'armes couronné par la Victoire. Ref.: Divo, Louis XV, 134; Fleurimont, 72. . Dim: 41 mm.

Cette médaille, déjà commentée dans le bulletin du Cercle Numismatique Liégeois, il y a plus de 6 ans concerne un événement liégeois (la bataille a eu lieu le 11 octobre 1746 sur un front s'étendant entre ANS et LIERS et fit plus de 5.000 morts parmi les belligérants (français d'un côté; autrichiens, anglais, hollandais, hessois et hanovriens de l'autre)

- la reconnaissance de la possession du duché de Silésie et le comté de Glatz par le royaume de Prusse.

En réalité quasi chaque nation, hormis la Prusse qui obtenait la Silésie, est restée sur ses possessions antérieures tout en reconnaissant Marie-Thérèse comme impératrice d'Autriche et souveraine des Pays-Bas méridionaux. Ce qui fit dire en France que ce conflit était inutile, une expression populaire bien connue en est issue: « FAIRE LA GUERRE POUR LE ROI DE PRUSSE ». (*Faire une guerre ou par extension commettre un acte inutile*).

Remerciements: Les photos, ainsi que certains commentaires, sont ici publiés avec l'autorisation de la maison ELSÉN, propriétaire des clichés (vente publique N° 104). Les médailles ayant été en partie acquises par l'auteur.

WILLEM VAN ALSENOY

Oudaan 6, 2000 ANTWERPEN

Tel. & Fax 03 / 232.14.29

GSM 0495 / 51.10.16

E-mail : willem@vanalsenoy.com

Website : <http://www.vanalsenoy.com>

AAN- EN VERKOOP VAN MUNTEN
REGELMATIG OPENBARE VEILINGEN
GROTE KEUZE IN BOEKEN EN BENODIGDHEDEN

MAUQUOY GROUP

Industrieweg 12 • 2280 Grobbendonk • Belgium

w w w . m a u q u o y . c o m

Medals

Decorations

Awards

Engraving

Stamps

HET VERHAAL VAN PEGASOS.

Dr. Stautemas G.

Pegasus is het fabelachtig gevleugelde paard beschreven in de Griekse mythologie. Het paard werd door Poseidon verwekt bij Medousa en uit haar bloed geboren nadat zij door Perseus was onthoofd. Direct na zijn geboorte vloog Pegasus naar de berg Helicon. Toen hij met z'n hoef de grond raakte ontsprong daar spontaan de bron Hippocrene, waaruit een beekje begon te stromen. Deze beek werd later heilig voor de Muzen. Dit deel van de legende verklaart *het creatief aspect* toegekend aan Pegasus.

Enkele voorbeelden waarbij de medailleur dit creatief aspect benadrukt.

Charon Maurice (1915-) / 1966 / Mon.de Paris / R – S – Ae – 73

Voorzijde: de beeltenis in vooraanzicht van Vivaldi met vermelding van geboorte- en sterfjaar.

Keerzijde: Een afbeelding van het gevleugelde paard bovenop een partituur. Links op de achtergrond staat een zuil met erop een replica van het paard.

Peter Victor (1840-1918) / Mon.de Paris / R – S – Ae – 67

Pegasos bereiden door een man met een lier in de linker hand. Het creatieve aspect in de poëzie.

Belmondo Paul (1898-1982) / 1949 / Mon.de Paris / R – S – Ae – 63

Voorzijde: De beeltenis, in zijzicht, van Jean-Louis Barrault (1910-1994) een Frans toneelspeler, mine-artist, cinéma producer en theater directeur.

Keerzijde: Een halfnaakte vrouw (Polymnie of de bezielster van de poëzie) staand tussen twee maskers,

de Tragedie en de Komedie. Rechts de fakkels van de intelligentie, de vrijheidsvogel en de voorgevel van het Odéon theater in Parijs.

Elstrøm Harry (1906-1993) / 1976 / Kon. Munt België / T – S – Aeg – 70

Naar links staand gevleugeld paard met rechts Π/Ε/Γ/Α en tussen de poten Σ/Ο/Σ. (Pegasos)
Onderaan ELSTRØM.

Op de volgende medaille siert het Pegasos motief de helm op het hoofd van de godin Athena, hier afgebeeld als beschermster van de kunsten. Op te vatten als een link naar de jubilerende firma Fisch (1853-1953), die door het vervaardigen van kunstmedailles de kunst verspreidt?

Voorzijde: Doorheen een ring gevormd met vruchten en gedomineerd door de zon, ontvouwt Pegasos, symbool voor vitaliteit, enthousiast zijn vleugels. In de legende: 'Que toute votre année se nourisse de votre espérance' (Dat gans uw jaar zich voedt met uw hoop)

Keerzijde: Een vrouwelijk silhouet, vergezeld door een engeltje dat een anker draagt, schijnt gevat te zijn

in een constructie met vruchten gedragen door een grote ster. In legende: 'Qu'a l'infini votre espérance scintille de joie' (Dat tot in het oneindige uw hoop flikkert van vreugde).

MAUQUOY GROUP

Industrieweg 12 • 2280 Grobbendonk • Belgium

w w w . m a u q u o y . c o m

Medals

Decorations

Awards

Engraving

Stamps

TE KOOP AANGEBODEN JAARBOEKEN VAN HET EUROPEES GENOOTSCHAP VOOR MUNT- EN PENNINGKUNDE MET INTERESSANTE ARTIKELS MET ALS ONDERWERP “MEDAILLES”

1990 (10 stuks)

De medailles en penningen van het Europees Genootschap voor Munt- & Penningkunde van 1950 tot 1990 – 124 pagina's

1992 (9 stuks)

Antwerpen maritiem in medailles – 122 pagina's

Antwerpse devotiemedailles en religieuze gedenkpenningen – 32 pagina's

1994 (13 stuks)

Het numismatische oeuvre van Paul Huybrechts – 54 pagina's

1997 (5 stuks)

Maria van Hongarije in medailles – 48 pagina's

De naties en hun betaalpenningen – 82 pagina's

2002 (11 stuks)

Onbeschreven Devreese medailles – 8 pagina's

Brugse religieuze en devotiemedailles – 46 pagina's

De dertienmaalpenningen van Hakendover – 32 pagina's

Jean Stampe, vliegtuigbouwer en piloot van koning Albert I in medailles – 13 p.

De herinneringsplaket van de tentoonstelling “de Gouden Eeuw der Grote Steden” – 14 pagina's

2005 (10 stuks)

De collectie medaille van minister Jules De Trooz – 14 pagina's

Toondichter Peter Benoit in medailles – 14 pagina's

De gelegenheids- en devotiemedailles van Onze-Lieve-Vrouw van Hanswijk – 40 p.

De Vlaamse medailles van Nicolaas van Tolentijn (1245-1305) in de 19de en de 20ste eeuw – 14 pagina's

2006 (30 stuks)

Een merkwaardige reeks medailles van de Belgische Spoorwegen – 36 pagina's

De penningen van de Academie voor Schone Kunsten te Gent van 1748 tot 1830 – 52 pagina's

2007 (19 stuks)

De vrijmetselaarsmedailles van de hand van Armand Bonnetain – 36 pagina's

De numismatiek in verband met de “Exposition Internationale de l'Eau, Liège, 1939” – 24 pagina's

De Heilige Augustinus (354-430), kerkvader, monnik en bisschop op penningen en medailles in de 20ste eeuw. – 12 pagina's

Elk jaar is te koop (zolang de voorraad strekt) voor de prijs van 10 euro per jaargang + verzendingskosten – rekening IBAN BE30 7512 0356 1311 BIC AXABBE22

Te bestellen bij Luc Vandamme – luc.vandamme@pandora.be

PROMOTIE VAN DE MEDAILLE IN BELGIË 2010

De algemene ledenvergadering van de vereniging PROMOTIE VAN DE MEDAILLE werd gehouden op 26 juni 2010 te Brussel in een van de zalen van het Eurovolleybalcentrum waar tevens een penningtentoonstelling was ingericht, gewijd aan Oscar de Clerck (1892-1968). Deze was samengesteld door Luc Vandamme en Willy Faes. De presentatie ervan werd op deskundige wijze becommentarieerd. Daarbij was er een catalogus te koop over De Clerck . De leden ontvingen een aanwezigheidspenning én de jaarpinning, waarover hieronder een verslag.

De jaarpinning en aanwezigheidspenning

De opdracht om een jaarpinning te maken werd lange tijd gegeven aan een kunstenaar die daarvoor nog nooit een penning had gemaakt. Sinds verleden jaar wordt daarvan afgeweken. Maar voor 2010 koos het bestuur van de PROMOTIE VAN DE MEDAILLE weer voor een artieste die eerder geen penning heeft ontworpen. Dat werd de Gentse kunstenaar Wivine Vernieuwe . Op de voorzijde van de penning ziet men een ontklede vrouw die op haar handen een wereldbol draagt met daarop twee Hermesvleugels . De vrouw heeft haar ogen gesloten en haar linkerborst komt mooi uit in de armholte. Het lange haar gaat over in een hoorn des overvloeds. Precies op de rand van de hoorn staat: WIVINE 2010. De maakster verwoordde het aldus *'Koester de aarde en de inspanning van al haar doeleinden'*. Op de keerzijde staat het logo van PROMOTIE VAN DE MEDAILLE en onder aan de rand staat nog het nummer 032/115. Er zijn in 2010 dus 115 modellen geslagen door de firma Mauquoy Medal Company, die PROMOTIE VAN DE MEDAILLE ieder jaar weer sponsort met haar penninguitgaven . Het officieel uitreiken van de jaarpinning is telkens weer een plezierige ervaring .

Wivine Vernieuwe heft het glas op haar nieuwe ervaring.

Paul Huybrechts en Wivine Vernieuwe ontvangen een Aanwezigheidspenning van Willy Faes.

Alle aanwezigen ontvingen, als gezegd, een kleine aanwezigheidspenning van 30 mm doorsnede. Op de beeldenaar staat Hercules die een rotsblok omhoogtrekt. Het is een uitdrukking van kracht en een ontwerp van de beeldhouwer en graveur Louis Muller (1902-1957). Op de keerzijde als omschrift de tekst in het Frans en Nederlands: PROMOTION MEDAILLE PROMOTIE en als breedschrift: ASSEMBLEE GENERALE ALGEMENE VERGADERING. Aan de onderrand de datum: 26/06/2010. Ook deze penning werd door de firma Mauquoy Medal Company geslagen. Dit ontwerp komt van de firma Paul de Greef.

Wivine Vernieuwe

Wivine Vernieuwe is een multidisciplinair kunstenaar, zo staat op haar website. Zij werkt met fotografie en schildert. Vernieuwe legt haar onderwerpen vast met behulp van digitale fotografie. Deze worden gedrukt op schildersdoek. Daarna worden deze portretten afgewerkt met traditionele schildertechnieken. De kunstenaar woont en werkt te Gent. Toen Vernieuwe de opdracht kreeg wist zij niet waar ze moest beginnen: als schilderes is iets driedimensionaals maken toch iets anders. Allereerst maakte Vernieuwe enkele schetsen die aan het bestuur werden voorgelegd. Meestergraveur Paul Huybrechts begeleidde de kunstenaar en gaf adviezen hoe zij in gips haar creatie kon snijden. Langzamerhand ontstond de afbeelding. Na goedkeuring van het ontwerp werd het gipsen moedermodel verkleind op de gebruikelijke wijze met een reduceermachine bij de firma Mauquoy. Vernieuwe ziet zichzelf als een snelle werker en nu moest zij opeens zeer geconcentreerd op een klein vlak een voorstelling snijden. Dat viel haar erg zwaar en op mijn vraag of er meer ontwerpen kwamen, kreeg ik een ontwijkend antwoord, ondanks dat dit eerste ontwerp een belofte inhoudt.

Penningtentoonstelling Oscar de Clerck (1892-1968)

Luc Vandamme en Poels André, beiden lid van PROMOTIE VAN DE MEDAILLE, hadden de eendagstentoonstelling ingericht met penningen van Oscar de Clerck (1892-1968). Vandamme heeft daarbij een catalogus (43 pagina's) geschreven en deze was ter plekke te koop voor 20 euro. Het zal u niet verbazen dat de tentoonstelling overzichtelijk was en de catalogus zeer gedegen geschreven en fraai

uitgevoerd. Waarvoor ook alle complimenten. In het boekwerk staan ondermeer een zestigtal afbeeldingen van beeldhouwwerken en De Clercks penningen in zwart-wit en kleur. Op twee groepsfoto's kunt u de beeldhouwer bewonderen, die ook een verdienstelijk amateur-bokser was. In het kort schetst Vandamme het leven van De Clerck. Zijn creaties worden uitgebreid beschreven. Voor de penningliefhebber die geïnteresseerd is in deze vakman, is 20 euro een goede investering.

Ten slotte

Door de eendagstentoonstellingen en de boeken over penningkunst die ik jaarlijks meeneem, is mijn beeld in de loop de jaren behoorlijk bijgesteld wat slagpenningen betreft. Het vakmanschap en de inventiviteit, plus de perfecte afwerking van alle penningen is opvallend. In ons land is dat voornamelijk bekend bij muntliefhebbers, omdat de penningliefhebbers zich praktisch geheel richten naar de gegoten penningen, waar overigens niets mis mee is. Zodra ik een slagpenning laat zien aan kunstenaars, krijg ik in de meeste gevallen een wazige reactie. Hun interesse gaat geheel uit naar de gegoten creaties. Het is dan ook jammer dat men in ons land, wat ontwerpen betreft, zich meer en meer naar objecten richt en zich steeds verder van de originele penningkunst verwijderd. Boeiende, maar zorgelijke ontwikkelingen, die zich gelukkig nog niet in België voordoen, waar men meer traditioneel te werk gaat, en ook daar is niets mis mee. Weer is de PVDM erin geslaagd een aantrekkelijke penning uit te geven en wat Vernieuwe betreft: ik wacht op een volgend ontwerp.

Arnold Nieuwendam

Informatie over Oscar de Clerck komt uit de catalogus die u via de website <http://www.medaille.be> kunt verkrijgen. Foto's Arnold Nieuwendam. Copyright en beeldrecht PROMOTIE VAN DE MEDAILLE. (N.B. In België spreekt men van *medailles*, maar in Nederland is de term *penningen* van toepassing.) Meer informatie over penningen <http://penningkunst.startpagina.nl>

AANWEZIGHEIDSPENNING ALGEMENE VERGADERING 2010

Dr. Stautemas G.

Om de deelname van haar leden aan de algemene vergadering van de 'Promotie van de Medaille', welke plaats vond in de lokalen van 'Euro Volly Center' te Vilvoorde op 26.06.2010, te bevestigen, liet de raad van bestuur van deze vereniging bij de firma 'Mauquoy Medal Company' een bronzen aanwezigheidspenning slaan op 130 exemplaren. Deze werd tijdens die vergadering onder de aanwezige leden uitgedeeld.

De raad verkoos een bestaande stempel te gebruiken uit de tupotheek van P. Degreef, welke recent werd overgedragen aan de firma Mauquoy, en dit in onderling overleg met de vorige eigenaars.

Er werd voor deze gelegenheid een nieuwe reductie gemaakt: van 70 mm. naar 32 mm. De afbeelding evoceert 'de uitzonderlijke inspanning' geleverd door een naakte man bij het opheffen van een rotsblok welke net iets kleiner is dan hij. De medailleur

suggereert dat deze blok een tempelzuil vernielde en de brokstukken ervan verspreid liggen tussen struikgewas. Links dorsaal van de man en boven het rotsblok het handteken van de medailleur: L. Muller.

Louis Muller (1902-1957) werd geboren te Vénissieux, een voorstad van Lyon, Frankrijk. Hij kreeg zijn opleiding aan de 'Ecole des Beaux Arts de Lyon'. Nadien volgde hij aan de 'Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts de Paris' beeldhouwen bij H. Boucher. Medailles graveren leerde hij in de ateliers van Patey en Dropsy. In 1929 bekam hij de 'Second Prix de Rome' maar slaagde in 1932 erin de 'Grand Premier Prix de Rome de Gravure et Médailles' te winnen met zijn realisatie: 'Les Adieux'. Hij bleef nauw verbonden met de ateliers van de 'Monnaie de Paris' en was een van de voornaamste leden uit de kunstenaarsgroep Paris - Lyon. In 1958, een jaar na zijn overlijden, organiseerde het 'Musée monétaire de Paris' een retrospectieve expositie met zijn beeldhouwwerken en zijn medaille productie. Vermoedelijk heeft hij tijdens zijn opleiding kennis gemaakt met P. Degreef uit Brussel. Voor die firma ontwierp hij enkele medailles welke werden opgenomen in hun verkoopscatalogus en gebruikt bij meerdere gelegenheden. De hier besproken voorstelling is er één van.

WIVINA VERNIEUWE

Wivina Vernieuwe werd geboren te Mortsel in 1951. Zij deed haar studies grauaat beeldende kunsten in Antwerpen en werd in 1971 bekroond met een prijs voor de meest belovende Vlaamse kunstenares. Zij nam toen deel aan een aantal groepstentoonstellingen. Van 1980 tot 1996 verbleef zij met haar gezin in Zuid-Afrika waar gewerkt, gestudeerd en geschilderd werd.

Wivina neemt deel aan verschillende internationale groepstentoonstellingen. Na een vierjarig verblijf in het land van "Tea and biscuits" is Britse humor een extra element in haar werk. En sinds 2000 wordt Gent haar verblijfplaats waar ze voltijds actief is met lijn en kleur.

De kleur van het dagelijkse leven in Afrika is nooit ver weg, liefde voor felle kleuren en de invloed van het dagelijkse leven, spelen van nu aan af een doorslaggevende rol in haar werk. De focus van Wivina's werk is voornamelijk vertellend, haar stijl sterk individualistisch met een humoristisch anekdotische inslag.

Inspiratiebronnen vindt Wivina in het dagelijkse leven. Zij laat zich inspireren door de media en door de mensen om zich heen. De stijl van haar werk wordt vooral gekenmerkt door een helder en uitbundig kleurgebruik, geordend om krachtige vormen vloeit en een communicatieve kwaliteit waarmee zij de kijker recht aanspreekt.

Alles wat ik doe is een opsomming van wat ik ervaar in mijn dagelijkse leven, een commentaar, een knipoog, een weerkaatsing van ontmoetingen van mensen en situaties, een idee in kleur.

Noel Herreweghe.

En geholpen door Paul Huybrechts maakt zij voor de "Promotie" haar eerste medaille "Koester de Aarde". Proficiat aan Wivina en dat er nog vele medailles mogen volgen. Wivina Vernieuwe – Kweepeerstraat 37 – 9032 Wondelgem – Tel.09/3309460 – noelvan@gmail.com

TAMPERE, HOOFDSTAD VAN DE MEDAILLE IN JUNI 2010

Paul Huybrechts

Tampere ligt 175 km noordwestelijk van Helsinki en behoort, met 220.000 inwoners tot de grotere steden van Finland. De gewezen industriestad werd geleidelijk omgevormd tot culturele hoofdstad van Finland. De gloednieuwe multifunctionele Tampere Hall, de 40 musea en 30 theaters, dikwijls ondergebracht in leegstaande fabrieken, trekken jaarlijks ca. 2 miljoen bezoekers aan.

Een van de evenementen in 2010 was het tweejaarlijks FIDEM congres dat op verschillende locaties plaats vond tussen 15 en 19 juni. De openingsplechtigheid, lezingen, vergaderingen en medaillebeurs vonden plaats in de Tampere Hall. De tentoonstelling van kunstmedailles, onder het thema "Art Medal in a Global World", en één van de belangrijkste onderdelen van het congres, vond plaats in het Tampere Art Museum. Ongeveer 1200 werken van 475 kunstenaars uit 28 deelnemende landen werden getoond.

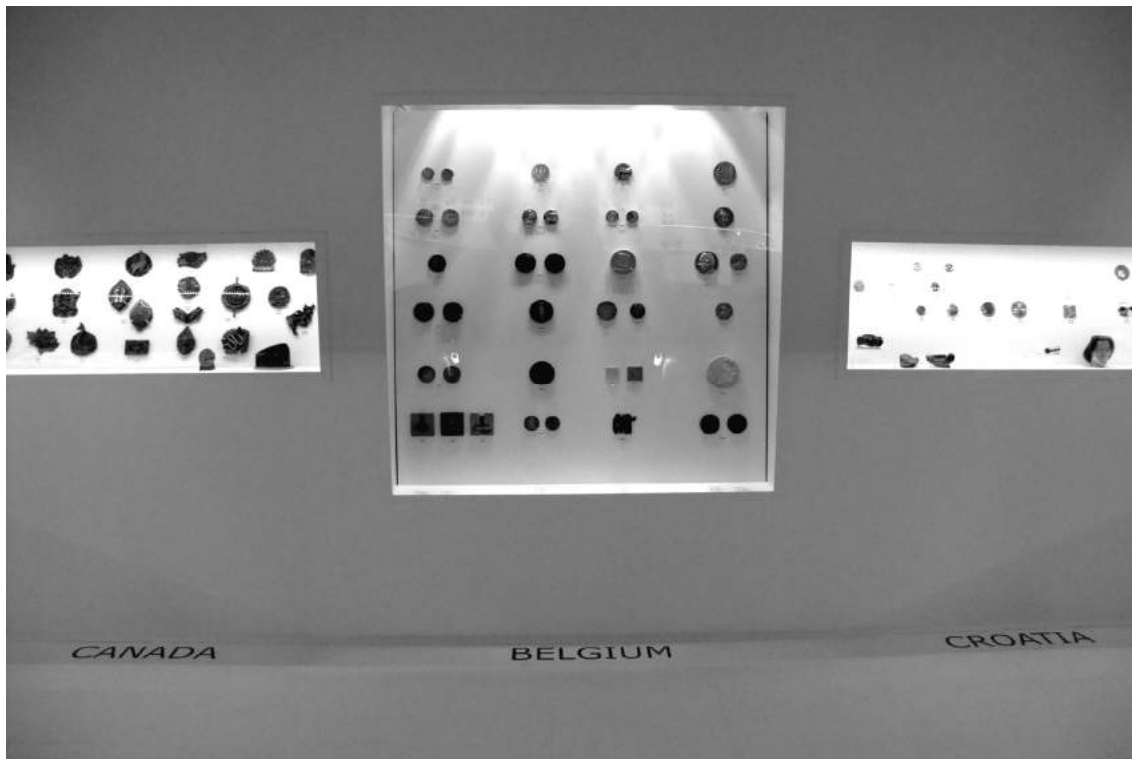
Voor de gelegenheid werden twee andere medailletentoonstellingen georganiseerd op nog andere locaties.

De presentatie van de medailles in het Art Museum mag beschouwd worden als één van de betere. De vitrinekasten werden voorzien van led lampjes die een aangenaam en gelijkmatig licht verspreidden over de ganse oppervlakte. Over de kwaliteit van de werken had ik wat bedenkingen, enerzijds de toenemende inzendingen van "objecten", een trend die we te danken hebben aan de Portugezen en die gretig wordt opgevolgd door de Amerikanen, en anderzijds het aantal amateuristische werken.

Van de 51 "werken" ingezonden door Portugal vond ik slechts 3 degelijke geslagen- en 7 gegoten medailles. Het overige was een mix van keramiek, steen, acrylic, plaaster, katoen!, en wat ijzerafval en loodgieterij- onderdelen.

Aan de andere kant hebben landen zoals Nederland hoog gescoord. Een merkwaardige mix in variëteit en stijl. Elly Baltus won terecht de Fidem-prijs met haar werk "Running round". Spijtig dat de Nederlanders de kwaliteit van hun aanbod ondermijnen met zogenaamde textielmedailles, of hoe noem je dat...

Het gastland zelf en Hongarije presteerden ondermaats, ik had het gevoel dat een soort van "medaillemoeheid" de kop opsteekt. Alles behalve verfijnd, redelijk wat experimenteel werk, echter niets om over naar huis te schrijven.

Enkele nieuwkomers uit de Baltische staten en Israël brachten nieuwe ideeën, zoals de lasergesneden staalplaketten van vader en zoon Burvis, echter meer vindingrijk en technisch dan artistiek. De landen met de betere inzendingen waren Slowakije, Nederland, Duitsland, Frankrijk, Japan en Italië.

Traditiegetrouw zat België ergens middenin, weliswaar met een traditioneel aanbod, maar door de zwakke inzendingen van de andere landen behoorden we zelfs tot de betere middenmoot. Wellicht net in de top tien.

Mijn persoonlijke favoriet was Jim Licaretz uit America met een plaket in brons "Gimini".

Gelukkig is de catalogus prachtig gedrukt, met één werk per kunstenaar, en volledig in kleurendruk. Achteraan in het koft voorzien van een CD waarin de totaliteit van de werken is opgenomen. Een primeur! Komt daarbij dat de totaliteit van de werken wordt opgenomen op de website van FIDEM.

Tot slot, het congres werd bijgewoond door 125 deelnemers uit ca. 22 landen. Een achteruitgang waarvoor de organisatoren geen reden vonden, maar die wellicht heeft te maken met de hoge deelnameprijs, vervoer- en hotelkosten.

Samen met Willy zijn we tot de conclusie gekomen dat de deelnemers wél kwaliteit hebben gekregen, dat het gebruik van de prachtige Tampere Hall beslist doorslaggevend is geweest in de prijsbepaling, dat de organisatie vlot is verlopen en dat de vriendschap tussen de medailleliefhebbers vanuit 5 continenten van de partij was!

PS. Het vluchtschema van Ryanair heeft ons de mogelijkheid gegeven twee schitterende steden te bezoeken in de Baltische staten, nl. Vilnius in Lithouwen, en Riga in Letland.

Vilnius was in 2009 culturele hoofdstad van Europa. Volledig gerestaureerde historische binnenstad met tientallen kerken en monumenten. Ook het stadje Kaunas is een ommetje waard.

Riga is, net zoals Brugge, beschermd door Unesco. Met een volledig vernieuwd stadscentrum behoort ze tot de mooiste steden van Europa.

175 JAAR SINT-LODEWIJKSCOLLEGE BRUGGE

Geschiedenis

In 1834 wordt de Gentse hulpbisschop Boussen de eerste bisschop van Brugge in het onafhankelijke België. Als hulpbisschop had Boussen al verscheidene scholen gesticht op het West-Vlaamse grondgebied. De patroonheiligen die hij kiest moeten voorbeelden zijn voor de jeugd, zoals de heilige Stanislas, Aloysius en Amandus. Wanneer de nieuwe bisschop in 1834 bezit neemt van zijn bisschopszetel, sticht hij een college in de gebouwen van het huidige Grootseminarie, met de bedoeling toekomstige priesters op te leiden. Het college beschouwt hij als zijn bijzondere stichting, als het FIEF van de Brugse bisschoppen. Het werd kortweg 'Bisschoppelijk college' of 'Dunenschool' genoemd.

Het college is in de loop van zijn geschiedenis vele keren verhuisd. Sinds 1846 was het in de Noordzandstraat gevestigd en sinds 1972 is het in de Magdalenastraat gelegen. Het college riep nieuwe stichtingen in het leven, die autonomie kregen of weer werden afgebouwd. Sint-Lodewijk staat nu voor een scholengroep die het college, het O.-L.-V. -Hemelvaartinstituut, het Immaculata-Instituut en zes basisscholen verenigt.

In het Sint-Lodewijkcollege heeft men steeds met zeer veel serieu gewerkt. In elke periode van zijn bestaan heeft men publicaties zien ontstaan. Van geestelijke geschriften, over literaire werken, naar verschillende handboeken Latijn, Frans en wiskunde. Daarbij heeft men steeds gestreden voor onderwijsvernieuwing.

De tijdschriften 'De Katholyke Zondag' (1854), Rond den Heerd (1865), Biekorf (1890), De Vlaamsche Vlagge (1893) werden geschreven op of rond het college. Onder zijn leraars mocht het grote namen tellen als August Van Becelaere, Guido Gezelle, Deken Leonard De Bo (auteur van het 'Westvlaams Idioticon'), Maurice Carpentier, Robrecht Stock, Antoon Viaene en vele anderen. De grote geesten zorgden voor een sterk intellectueel klimaat dat als een rode draad loopt tot in de huidige school.

Het Sint-Lodewijkcollege staat voor 175 jaar dienst in de vorming van de Brugse jeugd. Elke periode had haar eigen klemtonen die vaak samengingen met de interessegebieden van de directeurs of de principaals. De laatste drie decennia ging de aandacht noodzakelijkerwijs uit naar de bouw van een nieuw schoolcomplex dat volledig beantwoordt aan de actuele pedagogische en didactische noden.

Het Sint-Lodewijkcollege wil een open school zijn en blijven. Wij openen voor elke leerling een venster op de wereld door de aanbreng van geestelijke rijkdom, en door de talrijke internationale contacten waar onze leerlingen de kans toe krijgen.

Gedenkpenning

Bovenstaande gedachten zitten symbolisch vervat in de gedenkpenning gemaakt door Fernand Vanderplancke. De heer Vanderplancke is een bekende in de kring van de numismatici. Zijn faam reikt tot over de grenzen van ons land (<http://www.vanderplancke.com>).

Het vlak is in drie delen verdeeld. Van links naar rechts: een mensenmenigte; strakke lijnen en een nieuwe twijg. Het plaketaal wil zeggen dat die broeierige menigte jonge mensen in de strakke lijnen van het gebouw uitgroeien tot creatieve volwassenen.

De penning meet 8 cm hoog x 9 cm breed, werd in brons gegoten op 20 exemplaren. Op de achterzijde staat gegraveerd "175 jaar Sint-Lodewijkscollege". De prijs bedraagt 59 euro. De penning wordt aangeboden in een bleek houten kistje van hetzelfde formaat. Daarin zit de volgende tekst:

*De Gedenkpenning 175 jaar Sint-Lodewijkscollege
werd ontworpen door Fernand Vanderplancke.
Hij stelt een bruisende groep mensen voor
die creativiteit brengen
in de gebouwen van het college met zijn strakke lijnen.
Jongeren zijn de steeds nieuwe loot aan de oude stronk.*

De penning kan besteld worden op www.sint-lodewijkscollege.be/175.

Met dank overgenomen uit *Maandblad voor Numismatiek*, tijdschrift van NUMISMATICA BRUGGE en HET VRIJE, 20ste jaargang nummer 6, mei 2010, p.113/114.

Luc Vandamme, *De medailles van koningin Elisabeth en Fernand Vanderplancke*, Koksijde, 2003, p.145/235.

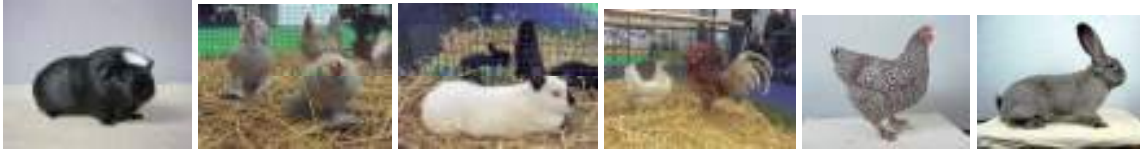
WISSELBEKER FIRMIN de SMET 1911 HET NEERHOF

door Bob Autrique

Het houden en kweken van kleinvee is altijd erg populair geweest in Vlaanderen zowel op professioneel als op liefhebbersniveau. Gentse kropper, Ukkelse baardkriel, Mechelse koekoek, Antwerpse smierel, Luikse barbet, Vlaamse reus en Blauw van Beveren zijn een greepje uit het uitgebreide aanbod .

Rond de eeuwwisseling (19-20ste eeuw) ontstonden allerlei verenigingen die tot doel hadden het fokken meer wetenschappelijk aan te pakken en het beroep of de liefhebberij bekendheid te geven door middel van publicaties, tentoonstellingen, wedstrijden en lessenreeksen.

De Koninklijke Maatschappij Het Neerhof, in 1889 gesticht te Gent onder voorzitterschap van C. Lanckman, was er één van.

Ook werden keuringen of 'meetings' georganiseerd met eerst enkele tientallen, later honderden en - in 1911- wel 5400 dieren! De beste deelnemers werden bekroond.

In 1905 bestond het bestuur uit 18 eminente leden met Firmin de Smet (°Gent 01.04.1869 +Vinderhoute 15.08.1916) als erelid. Hij was industrieel en plaatselijk burgemeester .

Hij bewoonde het riante kasteel 'Schouwbroek' in Vinderhoute waar hij af en toe de raad van bestuur ontving en clubfeestelijkheden organiseerde.

Hij hield zich bijzonder met landbouw bezig en was erevoorzitter van de 'Verenigde hoveniers van het Noorden van Gent'. Hij bezat ook een melkerij die in 1898 werd uitgerust met een moderne stoominrichting.

Zijn dochter Suzanne huwde in 1920 met Charles d'Udekem d'Acoz. Na haar vroegtijdig overlijden hertrouwt de baron met Suzanne d'Outryve d'Ydewalle en wordt hij vader van Henri, Raoul en Patrick. Deze laatste was de vader van prinses Mathilde.

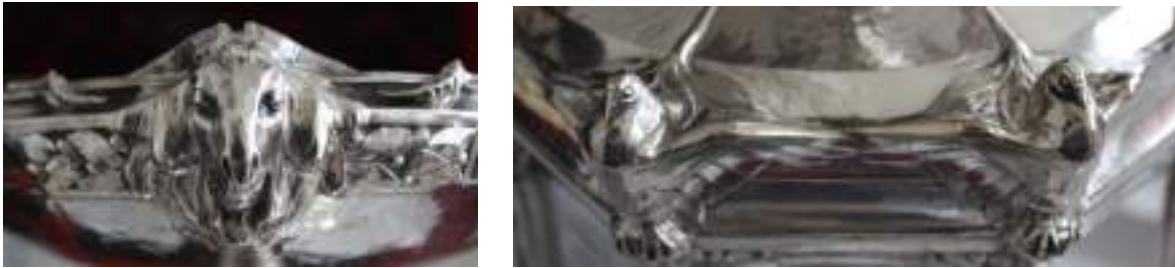
Firmin de Smet liet in 1911 een zilveren wisselbeker ontwerpen door beeldhouwer GeoVerbanck. Dit werk werd uitgevoerd door edelsmid Richard Demeyer.

Jaarlijks werd dit kunstwerk toegekend aan de verdienstelijkste kweker van het toernooi. Zijn naam werd in de beker gegraveerd waarna deze weer opgeborgen werd in de glazen kast van de voorzitter.

Toen deze volgegraveerd was is men een tijd gestopt met de toekenning tot in 1973 het oude gebruik opnieuw werd hervat. In 1986 werd het unieke stuk definitief opgeborgen. De huidige voorzitter, Philippe Verschueren, nam het lovenswaardige initiatief om de graal in bruikleen te schenken aan het Designmuseum van Gent.

Het Zilvermuseum "Sterckshof" te Antwerpen viel de eer te beurt om het stuk voorafgaandelijk grondig op te poetsen zodat het nu door iedere kunstliefhebber in al zijn pracht kan worden aanschouwd.

De prijsbeker is aan de binnenzijde met messing verstevigd en was oorspronkelijk op een marmeren voet gemonteerd. De hoogte bedraagt 50 cm. Het onderstel is octogonaal opgebouwd met een doormeter van 32 cm. Acht sierduiven omkransen het geheel en houden het als het ware zwevend in de lucht, de vleugelpennen zeer subtiel en eendrachtig elkaar rakend.

De bovenschaal heeft een doormeter van 23,5 cm en een vergulde inleg. Fijne palmtakjes ondersteunen alle onderdelen.

Tussen twee bokkenkoppen lezen we :

" CHALLENGE COUPE OFFERTE * PAR FIRMIN de SMET "

Het lichaam bestaat uit acht zijden van 6,5-7,5 x 13 cm. Vier ervan bevatten plaketten die tafereeltjes op het erf uitbeelden: het neerhof is immers het terrein van de boerin met het kleinvee, de kippen, hanen, krieltes enz ..

Het zijn deze fijne plakettes die de beker een numismatisch karakter geven.

De vier tussenliggende luikjes zijn uitneembaar en bedoeld voor het graveren van de namen der laureaten. Er komen geen zilvermerken voor op de beker. Dat was in de periode 1869-1942 nog niet verplicht.

Wel is onderaan de voet in minuscule letters gegraveerd:

" GEO VERBANCK INV. 1911 . RICH.DE MEYER SC. "

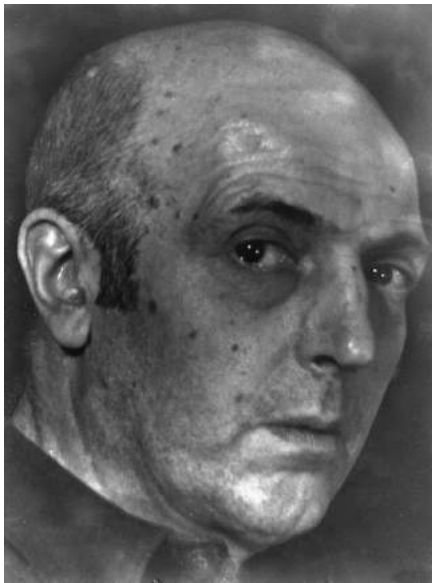
Inv. is de afkorting van Invenit, Latijn voor 'heeft ontworpen' en Sc. betekent Sculpsit of 'heeft gegraveerd'.

Geo Verbanck (°Gent 28.02.1881 +Aartselaar 12.12.1961) was een veelzijdige beeldhouwer. Zijn oeuvre is zeer omvangrijk en behelst alle disciplines en alle materialen uit de sculptuurkunst.

Oorlogsmonumenten, standbeelden, religieuze werken, portretbustes, bas-reliëfs, gevelornamenten, epitafen, plaketten, medaillons, kamerbeeldjes, toegepaste kunst zoals boekensteunen, tafelklokjes en juwelenkistjes, meubelversieringen, munten en medailles. Zijn geliefkoosd onderwerp was de vrouw en het kind.

Verbanck doceerde achtereenvolgens aan de academies voor Schone Kunsten van Dendermonde en van Gent en was lid van diverse kunstverenigingen. In 1941 kreeg hij de Staatsprijs voor Beelhouwkunst.

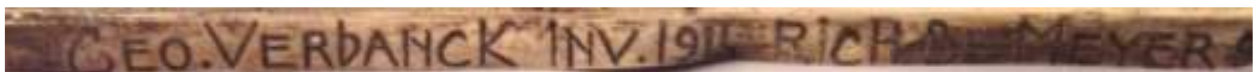
Richard Carolus Demeyer (°Gent 20.10.1890 +Gent 20.06.1964) kreeg eerst zijn beeldhouwersopleiding in het Sint-Lukasinstituut en later in de Academie voor Schone Kunsten te Gent.

Hij was meester in het ciseleren en maakte zowel kunst-, gebruiks- als siervoorwerpen in koper, zilver en andere metalen.

Naast eigen werk voerde hij ook ontwerpen uit voor verschillende architecten zoals Albert Van Huffel en Jules Vanden Hende en beeldhouwers zoals Geo Verbanck en Gustaaf Van den Meersche.

Samen met meubelmaker Charles van Beerleire richtte hij volledige interieurs in met haardplaten, verlichting, lanterneaux en meubelbeslag. Hij nam deel aan tentoonstellingen in Gent, Brussel, Luik, Leiden, Parijs en Monza (Italië).

Hij tekende zijn werken met 'De Meyer' wat heerlijk tot verwarring leidt.

De wisselbeker Firmin de Smet kwam onlangs opnieuw in het nieuws door de tentoonstelling "Art Nouveau en Art deco uit België" in het Drents Museum in het Nederlandse Assen georganiseerd door Lieven Daenens, conservator van het Designmuseum te Gent. Het kunstwerk prijkte zelfs op het voorplat van de expobrochure.

Lit.eratuur

René De Herdt, *100 jaar Het Neerhof*, 1989.
 Lieven Daenens, *Art Nouveau en Art deco uit België*, 2009.
 Anthony Demey, *Geo Verbanck beeldhouwer*, 1995.

Met dank aan:

Philippe Verschueren, voorzitter Neerhof; Robert Markey, erevoorzitter Neerhof;
 Gerard Vanvooren, heemkundige kring Lovendegem; Niek Vermeulen, graficus;
 Dietlinde Peeters en Anne-Marie Ten Bokum, Sterckshof Antwerpen.
 Lieven Daenens en Bernadette Deloose, Designmuseum Gent.
 Anthony Demey, kunsthistoricus, stichting Geo Verbanck.

www.geoverbanck.be www.designmuseumgent.be
www.everyoneweb.be/neerhofgent/

LA CHALLENGE COUPE de Firmin de Smet 1911

La basse-cour

L'élevage du petit bétail a toujours été très populaire en Flandre, aussi bien au niveau professionnel que comme divertissement. La boulangant gantois (sorte de pigeon), le coucou de Malines et le barbet liégeois en sont quelques exemples.

C'est pourquoi on décida, à la fin du 19ème siècle, de créer des associations qui se proposaient de promouvoir l'élevage au point de vue scientifique et de propager cette activité à l'aide de cours, de publications, d'expositions et de concours. Dans ce but on fonda, entre autres, la société royale : ' La basse-cour' (Gand, 1889), présidée par Mr C. Lanckman.

On organisa également des contrôles et des rencontres. Initialement avec quelques dizaines d'animaux, mais le nombre augmentant chaque année, on contrôla jusqu'à 5400 animaux en 1911 !

Les meilleurs furent récompensés.

En 1905, Firmin de Smet (° Gand 01.04.1869 + Vinderhoute 15.08.1916) industriel et bourgmestre local, faisait partie de la direction en tant que membre d'honneur.

Il habitait un agréable château ' Schouwbroek ' à Vinderhoute où il recevait de temps en temps ses collègues de la direction et où il organisait également des festivités pour les membres.

Dans les jardins de style anglais, on peut toujours admirer des châtaigniers de plus de 500 ans .

F. de Smet aimait surtout s'occuper d'agriculture. Il était non seulement président d'honneur de 'L'association des jardiniers du Nord de Gand' mais exploitait aussi une laiterie qu'il a modernisée en 1889.

Sa fille, Suzanne, épousa en 1920 le baron Charles d'Udekem d'Acoz. Après sa mort prématurée, Charles prit en secondes noces Suzanne d' Ydewalle. Ce couple eut 3 fils : Henri, Raoul et Patrick. Ce dernier est le père de la princesse Mathilde.

En 1911, Firmin de Smet demanda au sculpteur Geo Verbanck de créer une Challenge Coupe qui serait réalisée par Richard Demeyer, orfèvre. Cette œuvre d'art serait décernée chaque année au cultivateur le plus méritoire. Après avoir gravé le nom du lauréat sur la base de la coupe, celle-ci regagnerait sa place habituelle : l'armoire vitrée du Président. On mit fin à cette habitude lorsque les médailles, mentionnant les noms des lauréats, n'offraient plus de place. Ce n'est qu'en 1973 qu'on décida de reprendre cette coutume, mais une quinzaine d'années plus tard on dû, pour les mêmes raisons, mettre fin à cette habitude. Depuis 1986, la coupe n'est plus attribuée et regagna sa place habituelle dans une armoire vitrée...

Comme cette Challenge Coupe avait acquis une grande valeur, le président actuel, Philippe Verschueren, décida de la prêter au Musée de Design à Gand (Jan Breydelstraat, 5).

Le musée de l'Argenterie d' Anvers (Sterckshof) en a assumé la restauration.

La coupe était entièrement argentée (of plaquée d'argent) et était à l'origine montée sur un socle en marbre de 50cm de haut.

Les 8 pigeons ornant la base octogonale (32 cm de diamètre) donnent l'impression à l'ensemble de flotter en l'air, grâce à leurs ailes qui se touchent.

La partie supérieure (23,5cm de diamètre) est dorée (of plaquée d'or). De fines branches de buis s'y trouvent réparties.

Entre 2 têtes de boucs, on a gravé : Challenge Coupe offerte par ' Firmin de Smet '

La base se compose de 8 côtés de 6,5 x 7,5 x 13 cm, dont 4 côtés représentent des scènes de la basse-cour, là où on s'occupe du petit bétail, des poules des coqs etc. Ces médailles, finement ciselées, procurent (of accordent) un accent numismatique à l'ensemble.

Les 4 autres médailles, figurant entre les scènes de la basse-cour, sont amovibles et destinées à graver les noms des lauréats.

Les noms des artistes sont gravés au bas de la coupe, en lettres minuscules :

“ GEO VERBANCK INV.1911. RICH DE MEYER SC”

Inv est l'abréviation de ' Invenit' verbe latin signifiant ' a créé ' et Sc vient de 'Sculpsit' c.a.d. 'a gravé'

GEO VERBANCK (° Gand 28.02.1881 + Aartselaar 12.12.1961) était un sculpteur très talentueux. Son œuvre est immense et concerne toutes les disciplines et matériaux de l'art sculptural tels que monuments de guerre, statues, œuvres religieuses, bustes ,bas-reliefs ,ornements de façade, épitaphes, plaquettes ,médaillons , petites statues, serre-livres, vide-poches ,coffrets à bijoux ,pièces de monnaie et médailles. La femme et l'enfant étaient ses sujets préférés.

Il a enseigné dans divers établissements et était membre de plusieurs associations artistiques.

En 1941, G. Verbanck a reçu le Prix d'Etat de la Sculpture.

RICHARD CAROLUS DEMEYER (°Gand 20.10.1890 +Gand 20. 06.1964) a d'abord suivi des cours de sculpture à l' institut Saint-Luc et a poursuivi cette formation à l'Académie des Beaux-Arts de Gand.

Il était maître ciseleur et créait non seulement des objets d'art mais aussi des articles d'usage courant en cuivre, argent et autres métaux précieux. Il exécutait aussi des projets pour architectes, tels que Albert Van Huffel et Jules Vanden Hende, et pour sculpteurs comme Geo Verbanck et Gustaaf Van den Meersche. Avec la collaboration de l'ébéniste Charles Van Beerleire il décorait également des intérieurs (contre-feux, éclairages, lanterneaux etc) Il a exposé à Gand, à Bruxelles, à Liège,à Leiden, à Paris et à Monza (Italie). Il signait ses œuvres avec : De Meyer, ce qui créait parfois la confusion.

La coupe a tout récemment été dans l'actualité à l'occasion de l'exposition ' Art Nouveau et Art Déco de Belgique' tenue au musée néerlandais de Drente à Asse et organisée par Lieven Daenens, conservateur du musée de Design de Gand. L'œuvre d'art figurait même en frontispice du catalogue.

Bob Autrique.

MAUQUOY GROUP
 Industrieweg 12 • 2280 Grobbendonk • Belgium
 w w w . m a u q u o y . c o m

Medals Decorations Awards Engraving Stamps

HET 7de LINIEREGIMENT IN VEURNE

Jan Van Acker
Erfgoedconsulent Veurne

Het 7de Linieregiment speelde een belangrijke rol in de gevechten van 17 tot 23 oktober 1714, bij het begin van de IJzerslag die de Duitse opmars een halt toeriep en zo de Eerste Wereldoorlog deed kantelen.

Het 7de Linieregiment maakte deel uit van de 2e Legerdivisie. Het werd o.m. ingezet bij de verdedigingslijn achter de Dijle en later bij de fortengordel rond Antwerpen. Toen het Belgische Leger zich halfweg oktober terugplooidde tot achter de IJzer, zou hen eindelijk wat rust gegund worden in Frankrijk. Maar door de overbelasting van het spoor verbleef de divisie nog in Veurne, toen op 16 oktober een Duitse aanval ingezet werd, en de soldaten terug naar het front aan de IJzer gestuurd werden.

De divisie, o.l.v. luitenant-generaal Emile Dossin (later Dossin de St.-Georges), kreeg de sector toegewezen van de kust tot bij de Uniebrug in Sint-Joris (bij Nieuwpoort), waar de sector van de 1ste Legerdivisie begon. De 2de Legerdivisie bemande dus het bruggenhoofd Nieuwpoort, waar de cruciale sluizen op de IJzer en de kanalen en de afwateringswaterlopen lagen, en verdedigde ook de voorposten Lombardsijde en Mannekensvere.

Het was de Franse legerleiding intussen duidelijk geworden dat de Duitsers langs de kust door het Belgische leger wilden breken om hun strijd tegen de Franse troepen een nieuwe impuls te geven. Als Veurne viel, zouden de Duitsers tot bij Duinkerke geraken en zou zo de Britse aanvoer van versterkingen ernstige hinder ondervinden. De Belgen werd daarom gevraagd 48 uur stand te houden tot de Franse versterkingen zouden opdagen.

De eerste dagen vond de strijd plaats op de rechteroever van de IJzer, maar de 19de oktober moesten de Belgen terugwijken naar de linkeroever. Hierbij werd de Uniebrug opgeblazen. De volgende dagen vonden bijzonder zware gevechten plaats. Op 20 oktober ging Lombardsijde verloren, maar de meest kritieke dag van de Slag aan de IJzer was 21 oktober. Onophoudelijk bestookten de Duitsers het verzwakte Belgische front. Dossin gaf bevel tot de onderwaterzetting van de Kreek van Nieuwendamme om Nieuwpoort te beschermen. Hierdoor kregen de Duitsers het strategisch belangrijke complex van sluizen en bruggen in de achterhaven niet in handen. De volgende uren en dagen werd hevig gevochten, waarbij de Belgen Lombardsijde heroverden, maar de Duitsers de brug van Tervate over de IJzeren Schoorbakke.

Pas op 23 oktober kwam de Franse 42ste Divisie o.l.v. Grosetti in de sector Nieuwpoort aan. De uitgeputte Belgische 2de Legerdivisie kon eindelijk worden afgelost. De soldaten hadden geen 48, maar 200 uur stand gehouden! Het 7de Linieregiment was er in geslaagd het moordende Duitse artillerievuur te trotseren. In Sint-Joris werd het afgelost door het 14de Linieregiment, dat daags nadien het dorp moest prijsgeven – tot in 1918. Enkele dagen later begon de onderwaterzetting van de vlakte tussen de spoorwegberm Nieuwpoort-Diksmuide, die zorgde voor een stabilisering van het front in die zone.

De soldaten van het 7de Linieregiment konden zich na de komst van de Fransen terugtrekken om uit te rusten in Veurne. Daar had koning Albert I zijn militaire hoofdkwartier in het Stadhuis gevestigd. Het regiment stapte na het welslagen van de IJzerslag op 3 november 1914 in défilé voor de koning op de Grote Markt en werd er omwille van zijn moed bekroond met de decoratie "Frans erelegioen" en met de Belgische Leopoldsorde. Van dit gebeuren bestaan heel wat foto's en afbeeldingen, die mede het krijgshaftige Belgische Leger in de verf moesten zetten.

Het standhouden van de 7de Linie maakte immers indruk. Al op 23 oktober vaardigde de vorst het koninklijk besluit uit tot toekenning van de Belgische vereremerking, de eerste van het Belgische Leger, die het regiment sindsdien steeds fier gevoerd heeft. Aan de linkeroever bij de Uniebrug herinnert een gedenkteken, een soldaat die de wacht optrekt bij de IJzer, aan de verdediging van de vermaarde stroom en aan even harde gevechten bij Lombardsijde op 4 november 1914 (daags na de vereremerking!).

Het werd in 1932 onthuld in aanwezigheid van generaal Chenot, die het woord voerde, en van een aantal hoogwaardigheidsbekleders, oud-strijders en de families van de gesneuvelden. In 2009 werd het als monument beschermd.

De medaille herinnert aan de 25ste verjaardag van de Belgische vereremering. Ze combineert de strijd in Sint-Joris bij de Uniebrug met de overhandiging van het ereteken op de Veurnse Grote Markt. Opvallend is dat ze duidelijk tweetalig is. Ook wordt uitdrukkelijk de commandant van het regiment en niet van de divisie vermeld, luitenant-kolonel Delobbe. Hij werd later generaal en leende zijn naam aan de kazerne in Mechelen, waar het 7de Linieregiment tijdens het interbellum gehuisvest was.

Vz. S^I GEORGES (links langs de rand) / S^I JORIS (rechts langs de rand)
LE 7^E REG^I DE LIGNE SOUS LE COMMANDEMENT / DU L^T COLONEL A.E.M. DELOBBE
DEFEND / HEROIQUEMENT LE PONT DE L'UNION / — OCTOBRE 1914 —
Twee Belgische militairen, verscholen in een ruïne, schieten met een geweer naar rechts.
Getekend links boven de afsnede: P. THEUNIS

Kz. VEURNE 3 NOV.14 FURNES (bovenaan langs de rand)
HET VAANDEL VAN HET 7de LINIEREGIMENT / WORDT DOOR KONING ALBERT / MET DE
LEOPOLDSORDE VEREERD / (KONINKLIJK BESLUIT / VAN 23-10-1914) (in de afsnede)
25e VERJARING 1939 KORPSCOMMANDANT KOLONEL S.B.H. GONDRIY. (langs de rand
onderaan)
Zicht op het marktplein van Veurne met ervoor het vaandel van het 7de Linieregiment versierd
met het draagteken van de Leopoldsorde.

1939, Fonson, 71mm, brons, lood.

Bibliografie

Exposition des Médailleurs belges a Luxembourg du 27 septembre au 11 octobre 1947, n° 236, p. 12.
Jan Van Acker – erfgoedconsulent Veurne – Landshuis, Grote Markt 29 – 8630 Veurne - ☎058
335535 - ✉ jan.van.acker@veurne.be

Nog te koop via de verkoopsdienst van de stad Veurne:

Jan Van Acker & Luc Vandamme, *100 Jaar België in Veurnse medailles met recent werk van Fernand Vanderplancke*, Veurne, 2005, 200 pagina's, alle medailles afgebeeld.

PAUL DELVAUX

In onze laatste Flash (14.2-41) pagina 52/54 stond een prachtige medaille van Paul Delvaux van de hand van Fernand Vanderplancke.

Gabriël Stautemas meldt ons het bestaan van nog een schitterende medaille van de hand van Madeleine Querolle uitgegeven in 1977 door de Monnaie de Paris. Het betreft een verzilverde koperen medaille met een diameter van 81 mm en bestemd voor de leden van de CFM en genummerd in de rand.

Op de voorzijde zien we de schilder in profiel en op de keerzijde twee naakte vrouwen met een vers van Paul Eluard: *Elles tranquilles et plus belle d'être semblables.*

Numismatica Herentals EGMP
7e COIN EVENT
INTERNATIONALE MUNTENBEURS

zondag 12 december 2010 8.30-15 u

Sporthal 'De Vossenbergh'

Markgravenstraat 93, 2200 Herentals

400 m tafelruimte voor numismatisch- en archeologisch materiaal
105 internationale standhouders B - NL - D - F - GB - PL - CHN
 2 numismatische lezingen gratis bij te wonen
 promotiestanden van diverse organisaties en verenigingen
 een presentje voor elke beursbezoeker aan de inkom !

tafelreservatie : 10 euro / m
IBAN BE43 0014 2061 3601 **BIC** GEBABEBB

Numismatica – Postbus 105, B-2200 Herentals
 gsm 0471-329179 email rudy.dillen@telenet.be
www.numismatica-herentals.be

Standhouders

opbouwen vanaf 7 u
 mogelijkheid tot ontbijten

inkom : N-Herentals-leden : gratis

leden EGMP & AEN : 1 €
 bezoekers : 2 €

LEZING

Lei Lennaerts, zelf graveur uit 's-Hertogenbosch en verbonden aan "Het van Berckel Genootschap", heeft toegezegd om een lezing te geven op de grote beurs te Herentals van 12 december (om 10u): Theodoor van Berckel en de kunst van het stempelsnijden.

Hij zal vooral aandacht hebben voor de werkwijze van de graveur, hoe maakte de stempelsnijder zijn stempels, welk gereedschap gebruikte hij en waaraan kun je werk van van Berckel herkennen?

UN AMI NOUS A QUITTÉ

Willy Faes

C'est avec tristesse que nous avons appris le décès de Monsieur Denille survenu à Liège le 11 août dernier. Membre fidèle de notre association depuis 1992, il tenait à être présent à toutes nos Assemblées Générales.

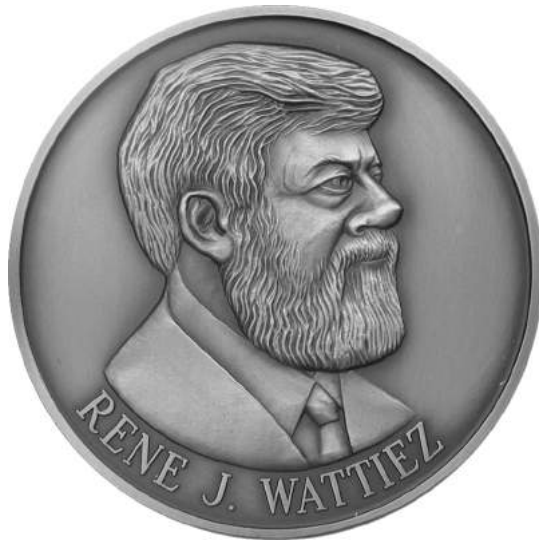
Roger Denille, qui naquit à Bressoux le 16 octobre 1929, était Directeur Honoraire de l'Echevinat de l'Instruction publique de la ville de Liège. Grand spécialiste en héraldique, il était membre du Conseil de Noblesse. Il était Officier de l'Ordre de Léopold et Officier de l'Ordre de la Couronne.

Pour son propre plaisir, il édita des jetons anniversaires pour ses 75 et 80 ans, jetons réalisés par Jan Keustermans et frappés chez Mauquoy Medal Company, qu'il réserva et offrit à ses proches et bons amis. En outre, il était le commanditaire de deux médailles en bronze au module de 70 mm, dédicacées et numérotées sur la tranche, réalisées par Fernand Brose et frappées par Van Ranst : la médaille pour le décès de René J. Wattiez en 1997 et la médaille du 50e anniversaire de la dernière rhétorique du collège Jésuite Saint Louis à Liège en 1999. Nous retrouvons sur ces quatre médailles sa passion pour la langue latine. Sur les jetons, il fit graver « *Dilectis meis* » (pour ceux que j'aime) et sur la tranche des grandes médailles « *Dicavit R. Denille* » (dédié par...) et « *Ex dono R. Denille* » (offert par...).

Roger Denille était un homme discret, affable, d'une correction exemplaire et d'une grande érudition dont il ne faisait jamais étalage. Ses amis du Cercle Numismatique de Liège et ses nombreux amis au sein de la Promotion de la Médaille le regretteront encore longtemps.

Ses obsèques eurent lieu le mercredi 18 août. Nos membres Arsène-Réginald Buchet et Marcel Rocour y représentaient notre association.

IN MEMORIAM HILDA CUYPERS

Marc Van Craenbroeck

Hilda Cuypers, membre d'honneur de notre association, est décédée le 20 septembre 2010 à Linkebeek, où elle naquit le 21 mars 1936.

Elle avait travaillé à la bibliothèque de l'U.L.B. et avait accueilli chez elle pendant de nombreuses années le grand sculpteur et médailleur Harry Elstrøm, dont elle conservait la collection complète des médailles ainsi qu'une très large documentation sur ses œuvres sculpturales et numismatiques. Elle fut la traductrice attitrée du « Flash Médailles » à l'époque où les articles étaient traduits soit en français, soit en néerlandais.

Je lui doit personnellement une grande reconnaissance, car elle a traduit en néerlandais mon ouvrage sur *Les médailles de la présence belge en Afrique Centrale 1876-1960* ; combien d'après-midi n'avons-nous pas passés à vérifier la traduction exacte d'un mot technique ou littéraire, qu'elle recherchait dans ses nombreux dictionnaires spécialisés.

Tous ces travaux lui valurent, à juste titre, celui de membre d'honneur de notre association.

Son souvenir restera parmi nous.

LE MYTHE D'ORPHÉE

Marc Van Craenbroeck

Dans le « Flash Médailles » 2010/3-42, notre ami Gabriël Stautemas a fait paraître un excellent article sur le mythe d'Orphée.

Il signale que de nombreux musiciens, peintres, sculpteurs ont été attirés par ce personnage mythique.

Qu'il me soit permis de citer ci-après quelques exemples d'auteurs qui se sont emparés de ce mythe ; j'ai du choisir parmi les plus connus si pas les plus grands.

Au théâtre : - Orphée aux Enfers (1858-1874), opéra-bouffe de Jacques Offenbach (1819 - 1880)

- Orpheus, ballet d'Igor Stravinsky (1882-1971)

Au cinéma : - Orphée (1949) et Le Testament d'Orphée (1959) de Jean Cocteau (1889-1963)

- Orfeu Negro (1959) de Marcel Camus (1912-1982)

En peinture : - Une jeune fille thrace portant la tête d'Orphée, posée sur une lyre (1865).

- Tableau de Gustave Moreau (1826-1898), 154 x 100 cm, au Musée d'Orsay.

En médaille : en plus de celles reprises dans l'article, en voici encore une de Lucien Georges

BAZOR (sculpteur français - 1889-1974) ; elle est uniface, en bronze doré, d'un diamètre de 68,3 mm et a été frappée à la Monnaie de Paris. Elle fut utilisée comme don lors du Gala de la Presse du 18 décembre 1962².

² Voir le numéro spécial « Flash Médailles » en 2008.